

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/280/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620204916
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7620204916.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletú G. O. nar. XX.X.XXXX bývajúcu v O. na U. ul. č. XX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov dieťa M. O. nar. X.XX.XXXX bývajúcej v L. na O. XX a neuvedeného otca v konaní o návrhu J. A. nar. XX.X.XXXX a Bc. M. A. nar. XX.XX.XXXX bývajúcich v O. na U. ul. č. XX na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní navrhovateľov proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves z 8.10.2020 č.k. 3P/242/2020 - 22 takto

rozhodol:

M e n í uznesenie tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloletú G. O., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti J. A. , nar. XX.X.XXXX a Bc. M. A., nar. XX.XX.XXXX.

Tým zrušuje neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Poprad z 4.9.2020 sp.zn. 10P/116/2020-7.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa navrhovatelia domáhali zverenia maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že absentuje potreba naliehavej úpravy pomerov.

2. Vychádzal pritom zo zistenia, že uznesením Okresného súdu Poprad sp. zn. 10P/166/2020 zo dňa 4.9.2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá dočasne odovzdaná do Centra pre deti a rodiny Spišská Belá. Zároveň súd zistil, že na súde je vedených niekoľko konaní, a to konanie o určenie mena vedené pod sp. zn. 4P/133/2020, konanie o splnení podmienok osvojiteľnosti dieťaťa, o ustanovení poručníka a o pozbavenie rodičovských práv a povinností matky maloletej vo vzťahu ku maloletej Neurčené O. vedených pod sp. zn. 14P/210/2020. Z uvedeného je zrejmé, že maloletá ešte nie je právne voľná, keďže nebolo rozhodnuté o splnení podmienok jej osvojiteľnosti, po ktorom je až dôvodné zverenie dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti.

3. Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľa s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil a zveril mal. G. do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Uviedli, že maloletá je na základe hlásenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad vedená v zmysle § 73 ods. 3 písm. e/ zák. o SPOD a Sk v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Matka dieťaťa dala dňa 29.7.2020 pred povereným zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately súhlas na osvojenie dieťaťa bez vzťahu ku určitým osvojiteľom v zmysle § 102 ods. 1 písm. d/ zák. č. 36/2005 o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Otca dieťaťa neuviedla. Odo dňa 29.11.2018 sú vedení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov v zozname žiadateľov o náhradnú osobnú starostlivosť podľa § 33 ods. 9 písm. e/ zák. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Po oboznámení sa s dokumentáciou im dal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov

súhlas na nadviazanie osobného vzťahu s maloletou, absolvovali dve interakcie v Centre pre deti a rodiny Spišská Belá. Pri prvej interakcii dňa 16.9.2020 sa oboznámili s denným režimom dieťaťa a jeho návykmi a hneď potom prejavili záujem starať sa o dieťa. Počas stretnutia sa rozhodli vziať si maloletú do osobnej starostlivosti a poskytnúť jej rodinné zázemie, lásku a pozornosť. Na základe kladne prebiehajúcich interakcií bola maloletá so súhlasom zariadenia uvoľnená na krátkodobý pobyt v ich rodine. Maloletá sa tak od 18.9.2020 nachádza v ich spoločnej domácnosti, prospieva a spoznáva ich. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov odporúča zverenie maloletej a realizáciu náhradnej osobnej starostlivosti. Sú toho názoru, že je najlepším záujmom maloletej, ktorá je s nimi už niekoľko týždňov, prebehlo vzťahové pripútanie, aby puto nebolo prerušené vyňatím maloletej z rodiny, ktorá ju prijala za svoju. Uviedli, že maloletú čaká operácia obličky po 3 mesiaci života, považujú za najlepšie pre dieťa, aby ho mohli osobne sprevádzať počas celej hospitalizácie. Nestotožnili sa s rozhodnutím súdu aj preto, že nežiadali zveriť maloletú do predosvojiteľskej starostlivosti a určite nebolo ich cieľom nahrádzať rozhodnutie vo veci samej. Navrhovali zveriť maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti, ako to umožňuje Civilný mimosporový poriadok a ako je to rozhodovacou praxou v rámci Slovenska obvyklé. Na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti nie je potrebné, aby bolo dieťa „právne voľné“. Celý proces smerujúci ku osvojeniu môže so všetkými konaniami trvať ešte pár mesiacov a je v záujme maloletej prežiť ich v milujúcej rodine na ich náklady a nie v inštitucionalizovanej forme na náklady štátu. Vyjadrili názor, že raz vydané neodkladné opatrenie o zverení maloletej do Centra pre deti a rodiny Spišská Belá nie je prekážkou na vydanie nového neodkladného opatrenia podľa ich návrhu. Každé rozhodnutie súdu o maloletom dieťati a teda aj neodkladné opatrenie možno zmeniť, ak sa zmenia pomery a táto situácia nastala. Záverom žiadali, aby Okresný súd Spišská Nová Ves preniesol svoju príslušnosť na rozhodovanie vo veci na Okresný súd Prešov v zmysle § 112 ods. 2 CMP s poukazom na záujem mal. dieťaťa.

4. Na podporu svojich tvrdení navrhovateľa doložili správu o zdravotnom stave maloletej od MUDr. B. W. z 31.8.2020, v zmysle ktorej bola maloletej potvrdená vrodenná chyba pravej obličky. Pri diagnóze multicystickej dysplázie je dôležité posúdenie funkčnosti oboch obličiek, čo sa bude realizovať po treťom mesiaci života dieťaťa scintigrafickým vyšetrením a podľa výsledku sa zväží potreba pravostrannej nefrektómie (operačné odobratie nefunkčnej obličky, aby nespôsobovala útlak na okolité orgány a nebola potencionálnym zdrojom infekcie).

5. Z uznesenia Okresného súdu Poprad z 4.9.2020 č.k. 10P/116/2020-7, ktorým bola nad maloletým dieťaťom nariadená ústavná starostlivosť v centre pre deti a rodiny, Továrenská 19/5, 059 01 Spišská Belá je zrejmé, že dôvodom na neodkladné umiestnenie maloletej do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu bola skutočnosť, že sa ešte nepodarilo nájsť vhodných žiadateľov, ktorí by poskytli mal. dieťaťu náhradnú osobnú starostlivosť. Vychádzali pritom z návrhu doručenému dňa 31.8.2020, z ktorého zistili, že matka porodila maloletú v Košiciach dňa 27.7.2020, pričom dieťaťa sa už počas tehotenstva a pred samotným pôrodom zriekla, pohlavie dieťaťa nepozná. Dieťa sa od 18.8.2020 nachádza na novorodeneckom oddelení Nemocnice Poprad a.s. a je na žiadosť matky zaradené do adopčného procesu. Matka je slobodnou matkou, stará sa o svoje dve maloleté deti, Š., ktorý je autista a N., ktorá je zdravá a navštevuje materskú školu. Otcovstvo k maloletým deťom nie je určené. Rodičia, aj blízky príbuzní matky sa stotožňujú s tým, že matka sa svojho ďalšieho dieťaťa vzdala. O narodení dieťaťa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice informoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, ktorý vykonal nevyhnutné úkony súvisiace so zrieknutím dieťaťa, úradný záznam s matkou a vyhlásenie privolenia na osvojenie dieťaťa, na základe doručeného oznámenia o zrieknutí sa dieťaťa. Matka dala svojím podpisom pred orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za účasti svedkov súhlas k osvojeniu dieťaťa. Spisová dokumentácia bola včas zaslaná určenému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov za účelom zabezpečovania sprostredkovania náhradnej osobnej starostlivosti. Na okresný súd Spišská Nová Ves bol zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad podaný návrh na splnenie podmienok osvojiteľnosti a návrh na ustanovenie poručníka. Zároveň je na Okresnom súde Spišská Nová Ves vytyčené pojednávanie vo veci určenia mena maloletej.

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad je zrejmé, že im dňa 16.9.2020 určený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov oznámil, že vydal súhlas s nadviazaním osobného kontaktu medzi mal. bez mena O. a žiadateľmi o osvojenie, manželmi Bc. M. A. a J. A.. Maloletá je od 18.9.2020 do 9.10.2020 na interakčnom pobyte u žiadateľov. Následne určený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, dňa 24.9.2020 vydal odporúčanie na zverenie dieťaťa a realizáciu náhradnej osobnej

starostlivosti, manželmi Bc. M. a J. A.. Žiadatelia oslovujú maloletú manom „G.“ a takéto meno chcú zachovať aj po ukončení procesu osvojenia.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov z 6.10.2020 je zrejmé, že vykonali šetrenie u manželov A.. Počas krátkodobého pobytu maloletej v domácom prostredí manželov boli zaznamenané pozitívne emócie a ich prirodzené prejavovanie sa. Manželia sa s maloletou postupne zžívajú, vytvárajú si vlastný režim prispôsobený dieťaťu. Manželia sú manželmi 5 rokov, z ich manželstva nepochádzajú deti. J. A. je zamestnaná ako pracovníčka prevádzky obchodu v spoločnosti Kaufland, v.s.o., Levočská 40, Prešov a Žiadateľ Bc. M. A. je zamestnaný vo funkcii zdravotná sestra vo FNsP, Hollého 14, Prešov. Pre oboch ide o prvé manželstvo a žiadny z manželov nemá deti. Manželia majú pekný harmonický vzťah, vedia sa dohodnúť a nedochádza medzi nimi ku konfliktom. Obaja sa javia ako vyrovnaní, so zrejmými predstavami o živote. Bývajú v 2 izbovom kompletne zrekonštruovanom byte s novým nábytkom, celá domácnosť je udržiavaná v poriadku a čistote. Starostlivosť o dieťa zvládajú na veľmi dobrej úrovni, ku maloletej prístupujú s láskou a rešpektom. Vzhľadom na uvedené uviedol, že navrhovatelia majú všetky predpoklady zvládnuť starostlivosť o maloletú a poskytnúť jej rodinné prostredie plné vzájomnej lásky. Sú schopní zabezpečiť jej všestranný harmonický vývin, preto ju odporúčali zveriť do starostlivosti žiadateľov.

8. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 15.10.2020 č.k. 4P/133/2020-32, právoplatným 15.10.2020 bolo určené, že meno mal. dieťaťa ženského pohlavia meno neurčené O., nar. XX.X.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX z matky M. O., nar. X.XX.XXXX je „G.“.

9. Z lustrácie krajský súd zistil, že vo veci vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. z. 14P/210/2020 zatiaľ nebolo vydané žiadne meritórne rozhodnutie, vo veci bol nariadený termín pojednávania na 11.12.2020.

10. Zo správy kolízneho opatrovníka z 23.11.2020 je zrejmé, že pomery maloletého dieťaťa sa zmenili od nariadenia neodkladného opatrenia uznesením Okresného súdu Poprad zo 4.9.2020 č.k. 10P/116/2020-7, pretože maloletá sa už nachádza v starostlivosti navrhovateľov. Z toho dôvodu vnímajú návrh na nariadenia neodkladného opatrenia ako opodstatnený.

11. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

12. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa ust. § 325 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa ust. § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

15. Podľa ust. § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

16. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je

ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa.

17. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 66 CMP a na základe nových navrhovateľmi osvedčených skutočností a predložených listín dospel k odlišnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie pokiaľ ide o rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd zastáva názor, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia dočasným zverením mal. G. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí v konaní osvedčili potrebu neodkladnej ingerencie súdu do pomerov účastníkov z dôvodu podozrenia z ohrozenia záujmov maloletej G..

18. Z obsahu spisu je zrejmé, že dôvody, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie uznesením Okresného súdu Poprad z 4.9.2020 č.k. 10P/116/2020-7 sa zmenili, pretože po rozhodnutí Okresného súdu Poprad sa podarilo nájsť vhodných žiadateľov, ktorí by poskytli maloletej náhradnú osobnú starostlivosť. Ako je to zrejmé zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, maloletá je od 18.9.2020 na interakčnom pobyte u navrhovateľov, u ktorých má zabezpečený všestranný harmonický vývoj. Samotná skutočnosť, že ešte nebolo právoplatne rozhodnuté o osvojiteľnosti maloletej v konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 14P/210/2020, nie je prekážkou dočasného zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov do právoplatného rozhodnutia v merite veci ako sa domnieva súd prvej inštancie. Záujem dieťaťa je najvyšším imperatívom a v záujme maloletej nie je, aby sa vrátila do Centra pre deti a rodiny Spišská Belá len preto, že ešte nebolo právoplatne rozhodnuté o jej osvojiteľnosti. Odvolací súd sa v tejto súvislosti stotožnil s argumentáciou navrhovateľov, že je v záujme maloletej prežiť prvé mesiace života v milujúcej rodine na náklady navrhovateľov a nie v inštitucionalizovanej forme na náklady štátu. Rovnako existuje dôvodné podozrenie, že v prípade, ak by nebolo nariadené neodkladné opatrenie, nemocnica by nepovolila navrhovateľom sprevádzať maloletú počas hospitalizácie, ktorú má indikovanú podľa správy MUDr. B. W. z 31.8.2020 a maloletej tak hrozí ujma na zdravom vývoji oddelením od vzťahových osôb - navrhovateľov.

19. Vychádzajúc z takto zistených a osvedčených skutkových okolností odvolací súd nadobudol vnútorné presvedčenie, že maloletú je potrebné zveriť do dočasnej náhradnej starostlivosti navrhovateľov, nakoľko došlo ku zmene pomerov od poslednej úpravy pomerov maloletej a tej aktuálne hrozí ujma na zdravom vývoji ak sa bude musieť sama podrobiť vyšetreniu a operácii obličky bez prítomnosti navrhovateľov a eventuálne vrátiť do Centra pre deti a rodiny Spišská Belá do právoplatného rozhodnutia o jej osobných pomeroch.

20. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa ust. § 388 CSP zmenil napadnuté rozhodnutie tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a zároveň zrušil uznesenie Okresného súdu Poprad z 4.9.2020 č.k. 10P/116/2020-7, pretože odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené (§ 334 CSP).

21. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 zák.č. 160/2015 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.